

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/688/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214203701
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3214203701.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne I., zastúpenej O. proti žalovanému K., zastúpenému W., o zaplatenie 9.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12. mája 2015, č.k. 6C/192/2014 - 357, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a spor **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 12.05.2015, č.k. 6C/192/2014-357 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 470 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 470 eur od 03.05.2014 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobkyni uložil nahradiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 89,56 % účelne vynaložených trov konania. Konkrétnu výšku náhrady trov konania vyčíslil samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému zaplatiť jej sumu 9.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 9.000 eur od 03.05.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania. Uviedla, že so žalovaným žila v partnerskom vzťahu od 25.10.2012 do 02.02.2014 v I., žalovaný kúpil byt do svojho výlučného vlastníctva. Počas ich spoločného žitia poskytla žalovanému na rekonštrukciu a zariadenie tohto bytu finančné prostriedky celkom vo výške 9.000 eur, a to rôznymi prevodmi z jej účtu na účet žalovaného alebo platbami za materiál a iné. So žalovaným uzatvorila dňa 05.11.2013 Dohodu o finančnom zabezpečení, v ktorej sa jej žalovaný zaviazal vrátiť finančné prostriedky poskytnuté na rekonštrukciu a zariadenie bytu celkom vo výške 9.000 eur s lehotou na vyplatenie do troch mesiacov od ich prípadného rozchodu. Dňa 02.02.2014 sa od žalovaného odst'ahovala. Žalovaný na jej výzvu do dňa podania žaloby nereagoval a dlžnú sumu neuhradil.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len sčasti. Pokiaľ ide o Dohodu o finančnom zabezpečení z 05.11.2013, nejde o uznanie dlhu zo strany žalovaného, pretože v tejto dohode je uvedené len to, že žalobkyňa „prispela“ na rekonštrukciu a zariadenie bytu, z takejto formulácie však nie je jasné, z akého právneho dôvodu „prispela“, teda či išlo o pôžičku, darovanie alebo iný právny dôvod, prípadne o plnenie bez právneho dôvodu. Text dohody žalovanému predložila na podpis žalobkyňa (z jej vlastného vyjadrenia vyplýva, že u advokáta bola sama, tam pripravili text a následne ho dala žalovanému podpísať). Žalovaný vo výsluchu na pojednávaní dňa 28.01.2015 uviedol, že pred podpísaním tejto dohody žalobkyňa odišla od neho aj s dieťaťom a on podpísal túto dohodu pod nátlakom. Žalobkyňa toto tvrdenie žalovaného nepoprela. Súd bol toho názoru, že samotná okolnosť odchodu zo spoločnej domácnosti spolu s dieťaťom - bez ohľadu na SMS správu alebo iné výslovné podmienenie návratu podpisom dohody - predstavovalo nátlak na žalovaného, aby dohodu predloženú žalobkyňou podpísal. Čo je však najpodstatnejšie, súd považoval Dohodu o finančnom zabezpečení z 05.11.2013 za obchádzanie zákona a za rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Túto

dohodu žalobkyňa predložila žalovanému na podpis až viac ako rok po skončení rekonštrukcie bytu a zo správy psychologičky Z. O. Z. vyplýva, že žalobkyňa už od 04.09.2013 navštevovala psychologickú ambulanciu s cieľom „nájsť riešenie a zvládanie jej partnerských problémov“ vrátane nevysporiadaných finančných otázok, pričom „bol postupne čoraz jednoznačnejší postoj k tomu, aby od otca svojho dieťaťa odišla“ a bolo jej odporučené, „aby si vyriešila a vysporiadala aj finančné nezrovnalosti medzi ňou a partnerom“, a „aby si to ako partneri ošetrili medzi sebou papierovo“ - teda v čase, keď žalobkyňa predložila žalovanému na podpis Dohodu o finančnom zabezpečení, už minimálne uvažovala o tom, že od žalovaného odíde, čiže ich budúci rozchod nebol z jej strany celkom nepredpokladaný. Okrem toho aj názov listiny „Dohoda o finančnom zabezpečení“ svedčí o tom, že táto listina je prejavom snahy žalobkyne dosiahnuť finančné zabezpečenie pre prípad rozchodu s žalovaným (teda že nejde o uznanie dlhu). Takéto dohody, uzavreté počas trvania spolužitia (či už manželského alebo partnerského, teda bez uzavretia manželstva) slovenský právny poriadok neprípúšťa - ide o obchádzanie ustanovení Zákona o rodine (príspevok na výživu rozvedeného manžela, resp. príspevok na výživu nevydatej matke), prípadne ustanovení Občianskeho zákonníka o vyporiadaní bezpodielového, či podielového spoluvlastníctva. Okrem toho už pri poskytnutí finančných prostriedkov by malo byť medzi účastníkmi zrejmé, či ide o darovanie, pôžičku alebo prípadne iný právny dôvod. Je neprípustné právny dôvod dodatočne meniť. Inak povedané, buď žalobkyňa žalovanému peniaze požičala a chcela ich naspäť (bez ohľadu na to, či zostane s žalovaným vo vzťahu alebo nie), alebo mu ich darovala a vtedy môže žiadať vrátenie daru len za zákonom ustanovených podmienok - nie je možné meniť právny titul (darovanie/pôžička) podľa toho, či nastane nejaká udalosť alebo nie. Rozpor s dobrými mravmi vidí súd v tom, že predložením textu takejto dohody dala vlastne žalobkyňa žalovanému na výber: ak s ňou zostane, vtedy jej peniaze vyplatiť nemusí (a teda ak došlo z jej strany k nejakému poskytnutiu peňazí, išlo o darovanie), ale ak sa rozídu, tak musí peniaze vrátiť (pôžička). Ide v podstate o snahu „poistiť sa“ pre prípad rozchodu, kupčenie so vzťahom (a to aj bez ohľadu na to, či je pritom preukázaný nátlak prostredníctvom dieťaťa alebo nie). Súd preto považoval Dohodu o finančnom zabezpečení z 05.11.2013 za neplatnú.

3. Žalobkyňa preukázala len poskytnutie zálohy na výmenu okien v byte žalovaného vo výške 400 eur (z účtu žalobkyne) dňa 25.09.2012. Pri ostatných položkách vo výpisoch z účtu žalobkyne išlo o výbery v hotovosti a platby v obchodoch, pri ktorých nebol preukázaný ich účel. Vo vzťahu k poskytnutiu 400 eur dňa 25.09.2012 súd uvádza, že nebolo preukázané, či išlo o pôžičku alebo poskytnutie peňažných prostriedkov z iného právneho dôvodu (zo strany žalovaného zas nebolo preukázané, že by malo ísť o dar). Súd posúdil toto poskytnutie finančných prostriedkov ako plnenie žalobkyne za žalovaného (§ 454 Občianskeho zákonníka), ktoré je žalovaný povinný navrhovateľke kompenzovať (vrátiť) titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný síce tvrdil, že túto sumu navrhovateľke vrátil, ale nepredložil k tomu súdu žiadne dôkazy, čoho si bol zrejme žalovaný sám vedomý, keď uviedol, že nemá o tomto vrátení doklad, preto vznáša kompenzačnú námietku. Žalovaný teda neuniesol dôkazné bremeno, keď tvrdil, že sumu 400 eur navrhovateľke vrátil.

4. Pokiaľ ide o potvrdenie o vklade v hotovosti vo výške 70 eur zo 06.11.2012, je pravda, že v tom čase už bola ukončená rekonštrukcia bytu a žalobkyňa s žalovaným v tomto byte bývali. Bez ohľadu na účel však žalobkyňa uvedenú sumu nesporne žalovanému na účet vložila (pričom ani tu nebolo preukázané, že by išlo o dar). Aj keď skutkové odôvodnenie návrhu žalobkyne uvádza výslovne len prostriedky poskytnuté žalovanému na rekonštrukciu a zariadenie bytu, súd dospel k záveru, že je možné v rámci tohto návrhu uplatniť aj vrátenie tejto sumy, takisto titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Ani v tomto prípade žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, keď tvrdil, že sumu 70 eur navrhovateľke vrátil, resp. že jej tieto peniaze nechal doma ešte pred odchodom do I. (okrem toho prípadné ponechanie peňazí doma pred odchodom na týždeň možno považovať skôr za príspevok na domácnosť a na potreby dieťaťa než za akýsi preddavok na budúce potreby samotného žalovaného).

5. V oboch prípadoch (400 eur aj 70 eur) nedošlo k premlčaniu, keďže tieto prostriedky žalobkyňa žalovanému poskytla dňa 25.09.2012 resp. dňa 06.11.2012, teda najskôr od nasledujúceho dňa (26.09.2012 resp. 07.11.2012) je možné počítať dvojnásobnú premlčaciu dobu podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žaloba bola podaná na súde dňa 09.09.2014, teda v oboch prípadoch pred uplynutím premlčacej doby.

6. Pokiaľ ide o kompenzačnú námietku, žalovaný uviedol, že on uhradil všetky platby za domácnosť, kým žalobkyňa tvrdila, že tieto platby platila aspoň sčasti ona, aj keď doklady (SIPO a príjmové doklady I.)

boli vystavené na meno žalovaného, keďže on bol vlastníkom bytu. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že žalobkyňa a žalovaný v tom čase bývali v spoločnej domácnosti, príjmové doklady, najmä doklady SIPO s menom žalovaného nepreukazujú, že tieto platby vykonával skutočne žalovaný. Tak žalovaný, ako aj žalobkyňa predložili súdu dôkazy o výberoch v hotovosti, z ktorých mohli byť platby za užívanie bytu uhrádzané, rovnako tak predložili dôkazy o platbách v obchodoch, ktoré mohli byť platbami za tovar na bežný chod domácnosti. Súd teda dospel k záveru, že v tejto časti žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, keď tvrdil, že on sám (aj za navrhovateľku) uhrádzal platby za služby spojené s užívaním bytu, resp. vôbec náklady spoločnej domácnosti. Rovnako tak žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, keď tvrdil, že predmetných 400 eur navrhovateľke vrátil. Súd preto kompenzačnú námietku žalovaného považoval za nedôvodnú.

7. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, keďže Dohodu o finančnom zabezpečení z 05.11.2013 považoval súd za neplatnú, nemohol vychádzať ani z povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie do troch mesiacov od rozchodu, ako sa uvádza v tejto Dohode a ako predpokladala žalobkyňa v návrhu. V skutočnosti mal žalovaný povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie ihneď po tom, čo sa o tomto bezdôvodnom obohatení dozvedel. Od nasledujúceho dňa, t. j. od 26.09.2012, resp. od 07.11.2012 bol žalovaný v omeškaní. Keďže však žalobkyňa žiadala úrok z omeškania až od 03.05.2014, a to v nižšej výške než by jej patrilo podľa § 10c v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., súd jej priznal úrok z omeškania v ňou požadovanej výške.

8. O trovách konania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 151 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) Vec právne posúdil podľa § 39, § 51, § 451 ods. 1, § 454, § 517 ods. 1 prvej vety, ods. 2, § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

9. Proti tomuto rozsudku do výroku o zamietnutí návrhu v časti podala žalobkyňa včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu, event. aby zrušil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho a skutkového posúdenia veci, a to z nasledovných dôvodov: súd posúdil predmetnú Dohodu o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013 ako neplatnú z dôvodu, že žalovaný predmetnú dohodu podpísal pod údajným nátlakom, pričom sa jednalo len o subjektívne tvrdenie žalovaného. Taktiež sa v konaní nikdy nepreukázalo, že by žalobkyňa vyvíjala na žalovaného akýkoľvek nátlak, aby podpísal predmetnú Dohodu o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013, pričom sa nikdy nepreukázalo, že by žalobkyňa od žalovaného odišla, a tým u neho vyvolala obavu, že by opustila spoločnú domácnosť aj s maloletým dieťaťom natrvalo. Práve naopak, z tvrdení žalobkyne a aj svedkyne C. A. jednoznačne vyplynulo, že žalobkyňa nikdy domácnosť neopustila náhlým odchodom, pokiaľ odišla na víkend k svojmu otcovi do Y., vždy šla aj s žalovaným. Žalobkyňa poukázala na niektoré rozporné tvrdenia žalovaného v konaní. Predloženou správou psychologičky Z. O. Z. sa snažila súdu preukázať, že so žalovaným sa snažila nájsť riešenie na zvládanie partnerských problémov, ktoré so žalovaným mala. Na rekonštrukciu bytu a nákup zariadenia prispela žalovanému sumou 9.000 eur, čo žalovaný potvrdil svojím podpisom na Dohode o finančnom zabezpečení, ktorú obaja podpísali dňa 05.11.2013. Dohoda o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013 bola uzatvorená podľa ust. § 50a Občianskeho zákonníka, teda ako inomínatna (nepomenovaná) dohoda, ktorá sa absolútne neprieči dobrým mravom a taktiež neobchádza žiadnym spôsobom zákon. Predmetnú Dohodu o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013 si dala po dohode so žalovaným vypracovať právnikovi, nakoľko sama nie je právne znalá, pričom chcela mať písomne podložené, že v skutočnosti poskytla žalovanému na rekonštrukciu a nákup zariadenia do bytu celkom sumu vo výške 9.000 eur, nemala inú možnosť. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, nakoľko v odôvodnení citoval príspevky týkajúce sa výživy partnera, čo v danom prípade nemá žiadne opodstatnenie, nakoľko sa v konaní jednoznačne preukázalo, že obaja účastníci žili v spoločnej domácnosti, spoločne sa starali o ich maloleté dieťa, pričom sa spoločne podieľali na úhrade nákladov na domácnosť, čo v konečnom dôsledku uznal aj prvostupňový súd. Taktiež sa nemala ako a akým spôsobom so žalovaným vyporiadavať, či už vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva, nakoľko neboli manželmi a tiež vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, nakoľko z podpísanej Dohody o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013 jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa poskytla žalovanému na rekonštrukciu bytu a nákup zariadenia do bytu celkom sumu vo výške 9.000 eur a nie, že by vlastnila podiel, či už na nehnuteľnostiach, prípadne hnutelnom majetku žalovaného. Nesprávnosť skutkového posúdenia veci vidí taktiež v tom, že súd sa ďalej nezaoberal, či žalobkyňa mala dostatok finančných prostriedkov na to, aby spoločne každý mesiac prispievala na

chod domácnosti a úhradu mesačných nákladov na domácnosť, stravu a pod., a pritom jej zostalo na to, aby každý mesiac prispievala žalovanému na rekonštrukciu bytu a nákup materiálu a zariadenia do bytu v celkovej výške 9.000 eur, čo preukazujú aj výpisy z účtu, z ktorých je zrejmé, že mala dostatok finančných prostriedkov na to, aby spoločne každý mesiac prispievala na chod domácnosti úhradu mesačných nákladov na domácnosť, stravu a pod. a pritom jej zostalo na to, aby každý mesiac prispievala žalovanému na rekonštrukciu bytu a nákup materiálu a zariadenia do bytu v celkovej výške 9.000 eur. Jej tvrdenia sú zrejmé nielen z preukázaných vkladov na účet žalovaného, ale aj jednotlivými výbermi vo vyšších sumách z bankomatov a aj jednotlivými platbami v obchodoch.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadril a navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou ako vecne správny potvrdí. Uviedol, že rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp. zn. 6C/192/2014-357 zo dňa 12.05.2015 považuje za vecne správny, nakoľko súd dospel k správne právnemu záveru, keď Dohodu o finančnom zabezpečení zo dňa 05.11.2013 vyhodnotil ako neplatnú a návrh žalobkyne vyhodnotil ako dôvodný iba v časti 400 eur z titulu finančných prostriedkov uhradených dňa 25.09.2012 na jeho účet ako zálohu na výmenu okien a v časti 70 eur z titulu vkladu hotovosti dňa 06.11.2012 na jeho účet. Z výpovedí žalobkyne v konaní nevyplýva, že by žalobkyňa v konaní poprela nátlak na žalovaného, ktorý opakovane súdu uviedol ako dôvod podpisu predmetnej dohody. Nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že pokiaľ odišla na víkend k svojmu otcovi do Y., vždy šla aj s ním. Dohoda o finančnom zabezpečení nezodpovedá skutočnému skutkovému stavu, ani vôli žalovaného. V žiadnom prípade nebola zo strany žalovaného urobená slobodne a vážne. Táto obsahuje nedovolenú podmienku danú žalobkyňou samotnou, ktorej splnenie taktiež od žalobkyne samotnej závisí. Tvrdenia žalobkyne o údajnom hľadaní riešenia partnerských problémov nie sú pravdivé. Nemal vedomosť o tom, že sa žalobkyňa zúčastňuje akýchkoľvek sedení u Z.. Z. a na tieto ho nikdy žalobkyňa nevolala. Zo strany žalobkyne išlo o premyslený postup voči nemu. V dohode chýba konkretizácia právneho dôvodu, resp. nevyplýva, že by malo ísť o plnenie bez právneho dôvodu. Text dohody bol jednostranne pripravený, ktorý správne posúdil súd prvej inštancie ako obchádzanie zákona. Vzhľadom na množstvo prijatých a vybratých finančných prostriedkov žalobkyňou v priebehu každého mesiaca, ktoré vyplýva zo žalobkyňou predložených výpisov z účtu, je jednoznačné, že žalobkyňa mu nemala z čoho poskytnúť na nákup materiálu a zariadenie bytu sumu 9.000 eur. Z výpisov z účtu žalobkyne je zrejmé, že si táto nemala z čoho usporiť finančné prostriedky. Nemá predstavu o cene za rekonštrukciu a jednotlivých položkách, avšak údajne na tieto mala vyberať a odovzdávať mu peniaze. Žalobkyňa výpismi zo svojho účtu preukázala výbery a platby, avšak nie ich účel. Nepreukázala, že by finančné prostriedky, ktoré vybrala v hotovosti z bankomatov, resp. finančné prostriedky použité pri platbách bankomatovou kartou financovali nákup zariadenia, resp. stavebného materiálu do bytu žalovaného. Nie je pravdou, že by úhrady za služby spojené s užívaním bytu, zasielané na meno žalovaného (inkaso, plyn, elektrická energia, internet), uhradila niekedy ona. Bol toho názoru, že súd mal kompenzačnú námietku vyhodnotiť ako dôvodnú.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací spor preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

12. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že dohoda, na základe ktorej sa žalobkyňa domáha zaplatenia 9.000 eur od žalovaného, je neplatným právnym úkonom, a že takéto dohody, uzavreté počas trvania spolužitia, slovenský právny poriadok nepripúšťa.

13. V tomto smere sa stotožňuje s právnym posúdením veci v odvolaní. Aj podľa názoru odvolacieho súdu ide o inominátnu nepomenovanú zmluvu, ktorú slovenský právny poriadok pripúšťa podľa § 51 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu nemá zmysel požiadavka vyslovená súdom prvej inštancie, podľa ktorej musí byť zrejmé, či ide o darovanie, pôžičku alebo prípadne iný právny dôvod, pretože uvedená zmluva nie je v Občianskom zákonníku upravená, nie je pomenovaná ako zmluvný typ, resp. podtyp, ide o zmluvu nepomenovanú, atypickú, inominátnu. Prípustnosť atypických zmlúv je daná nielen ustanovením § 51, ktoré súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia veci cituje, no neaplikuje, ale tiež ustanovením § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Predovšetkým však plynie z princípu zásadnej slobody človeka.

14. Súd prvej inštancie uviedol, že uvedená zmluva obchádza ustanovenia Zákona o rodine a ustanovenia Občianskeho zákonníka. V tomto smere sa odvolací súd opäť stotožňuje s právnymi argumentmi žalobkyne v odvolaní. To, že žalobkyňa a žalovaný neuzavreli manželstvo, hoci spolu žili v jednej domácnosti so spoločným dieťaťom, ich nijako nediskvalifikuje v možnosti upraviť si svoje vzájomné majetkové vzťahy dohodou. Dotknutá dohoda o finančnom zabezpečení riešila otázku investícií do cudzieho majetku. Investovanie do cudzieho majetku je bežným právom aprobovaným správaním v rámci občianskoprávných vzťahoch bez ohľadu na to, či investujúci žije s vlastníkom majetku v jednej domácnosti, alebo dokonca tvoria spoločnú domácnosť bez inštitucionalizácie v podobe manželstva.

15. Základným východiskom pre uzavretie takejto dohody je v prípade muža a ženy žijúcich v spoločnej domácnosti, ako vyplýva z výpovede žalobkyne, bežne známa skutočnosť, že zákon nechráni neformálne vzťahy muža a ženy tak ako manželstvo.

16. V prípade súdneho vymáhania vrátenia investícií, resp. zhodnotenia majetku, je na investujúcom dôkazné bremeno, t. j. musí v konaní preukázať, kedy presne, na aký účel, v akej výške a komu peniaze poukázal, pričom ide o zdĺhavé, časovo a finančne náročné konanie s neistým výsledkom.

17. Je preto prípustné, ak investujúci partner myslí na vznik problémov v budúcnosti a predvídavo si svoju dôkaznú situáciu zabezpečí práve uzavretím zmluvy, ktorú Občiansky zákonník neupravuje ako pomenovaný typ zmluvy.

18. Preto dohodu, ktorú uzavreli strany sporu, nepovažuje odvolací súd za zmluvu, ktorá je v rozpore s obsahom alebo účelom Občianskeho zákonníka v zmysle § 51 Občianskeho zákonníka, alebo v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi, prípadne, že by zákon obchádzala podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ku ktorému záveru dospel súd prvej inštancie.

19. Odvolací súd sa nestotožňuje ani so skutkovým záverom súdu, že „samotná okolnosť odchodu zo spoločnej domácnosti spolu s dieťaťom predstavovala nátlak na žalovaného, aby zmluvu podpísal“.

20. Z uvedeného konštatovaného záveru súd prvej inštancie nevyvodil žiadne právne dôsledky, t. j. nie je zrejmé, či súd vyhodnotil nátlak na žalovaného ako nedovolený, majúci znaky bezprávnej vyhrážky, teda nedostatku slobodnej vôle žalovaného pri uzavretí dohody s následkom neplatnosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, alebo ide o uzavretie dohody v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok s následným právom na odstúpenie od zmluvy podľa § 49 Občianskeho zákonníka, prípadne, či uvedený nátlak má iný právny význam. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku ani necitoval niektoré z vyššie uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka, bližšie uvedený skutkový záver žiadnym spôsobom právne neposudzoval. Konštatoval len skutkový záver.

21. V súvislosti s odôvodnením uvedeného skutkového záveru o nátlaku na žalovaného uviedol len, že „žalovaný vo výsluchu na pojednávaní dňa 28.01.2015 uviedol, že pred podpísaním tejto dohody žalobkyňa odišla od neho aj s dieťaťom a on podpísal túto dohodu pod nátlakom. Žalobkyňa toto tvrdenie žalovaného nepoprela.“

22. Zo spisu však takáto skutočnosť nevyplývala. Naopak, žalobkyňa sa od počiatku sporu voči uvedenému tvrdeniu žalovaného bránila (už v prvej vete svojho výsluchu) a označila svedkov na podporu svojich tvrdení tak, ako uvádza v odvolaní. Žalobkyňa v odvolaní správne poukazovala na rozpornosť tvrdení žalovaného ohľadom nátlaku, keď žalovaný najskôr uviedol, že „výhražnú správu mu poslala odídená, preto následne pristúpil na jej podmienky, ...že zbalila malého a odišla s ním do Y. k otcovi, kde nejaký čas zostala, keď sa vrátila, vedel, že je niečoho takého schopná, tak to podpísal...“. Napokon na uvedené tvrdenia o výhražnom odchode zo spoločnej domácnosti pred podpisom zmluvy neposkytol žalovaný žiaden dôkaz. Dôkaz o opaku však označila žalobkyňa, a to výsluchom svedkyne A..

23. Súd prvej inštancie sa s uvedenými dôkazmi a skutočnosťami z nich zistenými nevysporiadal, ani iným spôsobom nevysvetlil, prečo vzal tvrdenia žalovaného o nátlaku žalobkyne vyhrázaním sa odchodom zo spoločnej domácnosti za pravdivé, najmä, o aký dôkaz uvedené skutkové zistenie oprel.

V tomto zmysle je jeho skutkový záver bez opory vo vykonanom dokazovaní, resp. v rozpore so skutočnosťami plynúcimi zo spisu.

24. Za danej dôkaznej situácie dospel odvolací súd k záveru, že nie je daný súdom prvej inštancie uvedený dôvod neplatnosti dohody o finančnom zabezpečení (pre rozpor so zákonom, dobrými mravmi alebo obchádzanie zákona) a dôvod neplatnosti dohody pre nedostatok slobodnej vôle tvrdený žalovaným nebol súdom prvej inštancie riadne zistený a posudzovaný.

25. Za tohto stavu bolo preto pri posudzovaní právneho nároku potrebné vychádzať z danej dohody ako platnej a vyvodiť z nej skutkové zistenie, že existuje záväzok žalovaného zaplatiť žalobkyňi 9.000 eur.

26. V takom prípade je bez významu posudzovanie iných dôkazov, ako vykonal súd prvej inštancie, a síce, že výpisy z účtu žalobkyne, pokiaľ išlo o výbery v hotovosti a platby v obchodoch, nepreukazujú ich účel. Výška a danosť pohľadávky vyplýva z uzavretej platnej dohody, v ktorej žalovaný uznal jej danosť vo výške 9.000 eur.

27. Je potom na žalovanom, aby preukázal, že uvedený záväzok nejestvuje, resp. nie v danej výške, napr. preto, že žalobkyňa nedisponovala takýmto objemom peňazí, alebo preto, že dlh zanikol započítaním s inými pohľadávkami a je povinnosťou súdu, aby sa jeho obranou zaoberal.

28. Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu spor vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie v potrebnom rozsahu ohľadom tvrdeného nedostatku slobodnej vôle žalovaného pri podpise zmluvy a v závislosti od výsledkov dokazovania následne posúdiť otázku platnosti dohody, v prípade potreby sa zaoberať skutkovou obranou žalovaného, že žalobkyňa nedisponovala takýmto objemom peňazí, kompenzačnými námietkami žalovaného a atď.

29. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).